

SIOS VERKSAMHETSPLAN för 2019

SIOS verksamhetsplanen 2019 utgår ifrån SIOS Idéprogram. De prioriterade verksamhetsmålen har som yttersta syfte att uppfylla SIOS visioner och mål avseende en politik som erkänner etnisk och kulturell mångfald, en mångfaldspolitik inom alla samhällssektorer samt förverkliga ett öppet, demokratiskt, mångetniskt, mångspråkigt och mångkulturellt samhälle.

SIOS verksamhetsplan 2019 bygger också på de prioriterade strategierna för 2015–2017 som urskiljer omedelbara behov som berör SIOS fortlevnad och förnyelse.

SIOS målsättningar inom mångfaldspolitiken innefattar följande tematiska fokusområden: Språk, kultur och identitet; Utveckling av demokratin och fullvärdigt medborgarskap, jämlikhet och mångfald samt Samverkan, Infrastruktur och Ekonomi.

SIOS-målen ska följas upp vid styrelsemöten under verksamhetsåret och kan bli föremål för revidering i samband med den årliga uppföljningen på Representantskapsmöte.

Utveckling av demokrati och ett fullvärdigt medborgarskap

Utgångspunkter

SIOS är ett unikt interetniskt samarbetsprojekt som främjats och erkänts av staten för att huvudsakligen bedriva verksamheter som är identitetsbyggande (språk, kultur och identitet), intresserepresentation (röstbärrroll) samt delaktighet i samhället (mångfaldspolitik).

Samverkan mellan majoritetsbefolkning och minoriteter är av väldigt stor betydelse. För att utveckla demokratin är det nödvändigt med en samsyn på samhällets grundvärderingar och ur minoritetsaspekten, det mångkulturella samhällets utveckling.

I den offentliga diskursen lyfts nyttan och betydelsen fram av de etniska organisationernas engagemang, omfattande verksamhet, öppenhet och samverkan, både för medlemmar och samhället i stort. Trots detta ifrågasätts organisationerna, samhällets stöd är obefintligt och därmed möjligheten till samverkan, delaktighet och inflytande.

SIOS förutsätter att i en ny mångfaldspolitik krävs ett perspektivskifte i synen på de etniska minoriteternas roll i beslutsprocesser som berör utvecklingen av ett demokratiskt och mångkulturellt Sverige.

MÅL

- SIOS verkar för att de etniska organisationerna skall erkännas som fullvärdiga medlemmar inom det civila samhället och därmed behandlas lika när det gäller samhällsstöd. I detta sammanhang krävs, dels en väsentlig höjning av anslaget till de etniska organisationerna, dels en omedelbar ändring av ansvar från arbetsmarknadsdepartementet till kultur- och demokratidepartementet.

- SIOS verkar för att de etniska minoritetsorganisationernas roll som en samlad och stark röst för medlemmar och grupper skall främjas för att stärka deras delaktighet och inflytande.
- SIOS vidareutvecklar sin roll som en viktig aktör inom det civila samhället i kampen mot rasism och alla former av intolerans.
- SIOS verkar för att jämställdhet mellan män och kvinnor skall främjas utifrån ett intersektionellt perspektiv (kön, klass och etnicitet).
- SIOS förstärker dialogen med myndigheter och organisationer inom det civila samhället för att aktivt förebygga och bekämpa rasism och olika former av intolerans.
- SIOS stödjer medlemsförbunden i att synliggöra sin roll i kampen mot rasism och andra former av intolerans.
- SIOS tar initiativ till att forskning om de etniska organisationernas engagemang och bidrag till utveckling av demokratin i Sverige ska tillföras resurser.

ÅTGÄRDER

- SIOS uppvaktar statssekreterare på kultur- och demokrati departementet, som har ansvar för åtta politikområden relevanta för SIOS, samt politiska partier.
- SIOS uppvaktar statssekreterare på Arbetsmarknadsdepartementet
- SIOS medverkar i CIVOS, Partsgemensamt forum, IKA, FORES, SADB, LUCS/UNESCO, Sakråd (regeringen) och andra fora inom det civila samhället.
- SIOS initierar kompetensutveckling för att medvetandegöra medlemsförbunden i jämställdhetsfrågor.
- SIOS (SIOS KK) ansvarar för projektet (år 3) ”Kvinnor med en annan etnisk bakgrund i Sverige. Förutsättningar, möjligheter. Skapande av ett kvinnonätverk i Sverige.
- SIOS utvecklar samarbetet med kommuner, myndigheter och de civila samhällets organisationer och skapar gemensamma mötesplatser och aktiviteter i det nationella arbetet mot rasism och andra former av intolerans och för att utveckla/värna demokrati och mångfald.
- SIOS ansvarar för ett projekt i Alby (Norra Botkyrka) i samarbete med Botkyrka (år 4): *Centrum för demokratisk delaktighet i samhället*
- SIOS ansvarar för ett projekt finansierad av MUCF ”Värna demokrati och mångfald” (år 2) i samarbete med Botkyrka kommun.
- SIOS stärker sin roll i kampen mot rasism, den rasistiska praktiken och alla former av intolerans inom att initiera ett projekt i syfte att etablera ” *Dialog och partnerskap - att förstå och motverka rasismens mångtydiga karaktär.* ”

- SIOS anordnar utbildning (konferenser, seminarier, workshops) riktad till anställda, förtroendevalda inom organisationen samt medlemmar inom medlemsförbunden (nationellt, regionalt, lokalt).
- SIOS genomför en årlig granskning av utförd forskning om de etniska organisationernas förutsättningar för delaktighet och inflytande i samhället samt medverkar i *IDE-ELL ARENA*:s verksamhet som berör forskning om det civila samhället.

Språk, kultur och identitet

Utgångspunkter

Modersmålsundervisning är en central språkpolitisk fråga och därför en angelägenhet för hela samhället. Satsningar på modersmål och svenska som andra språk skulle vara ett tydligt ställningstagande för det mångspråkiga samhället. Sådana satsningar är av yttersta vikt, inte minst i en tid då mångkultur som samhällsideal är på kraftig tillbakagång i Europa.

Angående utbildningspolitiken kan man konstatera att i den utbildningspolitiska retoriken har modersmålsundervisningens betydelse för flerspråkiga barn och ungdomar upprepats i decennier. Språkrådet belyser med stöd i en nyutkommen rapport att: ”Det finns fortfarande en utbredd uppfattning om att modersmålsundervisning är negativ för barns förmåga att lära sig svenska medan väl etablerat forskning visar på motsatsen”. Flerspråkiga elevers skolresultat kopplas alltmer ihop med behovet av mer undervisning i svenska, medan satsningar på modersmålsundervisning lyser med sin frånvaro. Varför denna klyfta mellan styrdokument och praktisk verklighet? Trots att man i den officiella retoriken länge har lyft fram värdet om mångfald och mångkultur saknas flerspråkiga perspektiv inom skolans värld.

Beträffande språkpolitik fortsätter den nuvarande regeringen en politik som inte lever upp till lagstadgade rättigheterna i Språklagen och i skolförfattningarnas bestämmelser om modersmålsundervisning. Vidare har inte de språkbevarande insatserna för de nationella minoritetsspråken och för svenskar med annat modersmål än svenska stärkts tillräckligt.

Den övergripande visionen och målet för kulturpolitiken gäller fortfarande, det vill säga: ”krav på ett perspektivskifte inom kulturpolitiken så att etniska organisationer kan genomföra riktade insatser inom syftet för sin existens”. Vi saknar idag en väldefinierad kulturpolitik riktade till de etniska minoriteterna. Man kan konstatera att medverkan av de etniska organisationerna i de regionala kulturplanerna uteblev i stort. Därför är det av strategiskt vikt att regeringen inom kulturdepartementet, med hänsynstagande till en helhetsbild inom kulturpolitiken, inrättar ett särskilt riktat bidrag till etniska organisationer för att bedriva kultur och bildningsverksamhet.

MÅL

- SIOS verkar för att en språkpolitik och en utbildningspolitik för språkbevarande skall tillgodose de etniska minoriteternas språkliga och utbildningsmässiga rättigheter i ett 1–19 års perspektiv, från individens första språk inom barnomsorg, förskola via grundskola och gymnasieskola.

- SIOS verkar för ett utbildningssystem från förskola till universitet som främjar flerspråkighet och mångkulturalism. Utbildningssystemet ska tillvarata barns, ungdomarnas och vuxnas kunskaper och erfarenheter, i strävan att skapa förståelse och solidaritet mellan olika folk och kulturer. Ett interkulturellt synsätt som möjliggör att det mångkulturella Sverige speglas skall tillämpas i undervisningen. I detta ingår både det globala perspektivet som uttryck för den globaliseringsprocess som pågår och närperspektivet, med andra ord relationen mellan den svenska majoriteten och de etniska minoriteterna.
- SIOS verkar för att mångfaldspolitik ska tillgodose etniska minoriteternas behov av att få information på sitt eget språk.
- SIOS verkar för introducering i skolsystemet av utbildningsorganisatoriska modeller för nyanlända barn och ungdomar.
- SIOS verkar för att mångfaldspolitik inom kulturpolitiken ska tillgodose de etniska minoriteternas möjligheter att odla och utveckla den egna kulturen samt nya former av kultur som uppkommer i en mångkulturell miljö
- SIOS verkar för att forskning om minoriteternas språk och kulturer i Sverige ska tillföras resurser.

ÅTGÄRDER

- SIOS uppvaktar statssekreterare på både kultur- och demokratidepartement och utbildningsdepartement, politiska partier på riks- och kommunalnivå, Skolverket och Statens Kulturråd.
- SIOS följer upp implementering av modersmålsämnet i den svenska skolan sedan Hemspråksreformen (1976). Hur har regeringen agerat efter Språkrådets analyser, förslagen och rekommendationerna? Hur har regeringen agerat efter den framförda kritiken i EU:s rapporten om "Flerspråkiga elever och deras tillgång till utbildning och språk i skolan (2015)?"
- SIOS kräver implementering av en flerspråkighetsreform i syfte att förverkliga de överordnade mål som formuleras i språkpolitiken (2005) och i språklagen (2009), Språkrådets rapport 2014.
- SIOS ska vidare uppmärksamma frågan om modersmålsundervisning för nyanlända barn och ungdomar (tillägg i skollagen, pedagogiska undervisningsmodeller för skolframgång m.m.
- SIOS kräver att utbildnings organisatoriska modeller införs i alla skolformer så att flerspråkiga elever får en likvärdig utbildning och når skolframgång.
- SIOS kräver att regeringen skapar inom ramen för kulturpolitiken en särskild finansieringspott för att stödja etniska organisationers kultur -och bildningsverksamhet.
- SIOS utvecklar former för samarbete nationellt (*Ideell kulturallians*), regionalt och kommunalt (regionala kulturplaner).

- SIOS tillsätter en arbetsgrupp i syfte att ta fram: en tydlig struktur för att utveckla bildnings- och utbildningsverksamhet (utbildningsorganisatör), olika former av uppdragsutbildningar (teman bestäms av SIOS) samt följer upp forskning inom språk, kultur – och utbildningsområden.

Jämlikhet och mångfald

Utgångspunkter

Ett perspektivskifte inom mångfaldspolitiken erfordras om den etniska och språkliga mångfalden skall ges möjlighet till inflytande över sin egen vardag och få stöd för sina rättmätiga sociala och ekonomiska krav. Vidare krävs ett interkulturellt förhållningssätt för att förstå andras villkor och bakgrunder samt ett intersektionellt perspektiv som utgår från etnicitet, kön, ålder, funktionsförmåga och sexuell läggning

MÅL

- SIOS tar initiativ till att mångfaldsplaner skall upprättas inom alla samhällsområden.
- SIOS bekämpar alla former av strukturell och institutionell diskriminering.
- SIOS stärker förutsättningar för att de funktionshindrade inom de etniska minoriteterna ska ha lika möjligheter och få samhällets stöd i samma utsträckning som övriga funktionshindrade.
- SIOS verkar för att äldreomsorg och de äldres rätt till god livskvalitet och hälsa skall tillförsäkras alla individer med en annan etnisk bakgrund.
- SIOS verkar för att alla nyanlända migranter ges de bästa förutsättningar för en harmonisk etablering/inkludering i det svenska samhället.

ÅTGÄRDER

- SIOS driver nuvarande och etablerar nya antidiskrimineringsbyråer samt anordnar seminarier kring diskrimineringsfrågor för politiker och RF:s medlemmar.
- SIOS initierar projekt inom äldreomsorg.
- SIOS förstärker initiativ inom projekt- och seminarieverksamhet riktad till personer med funktionsnedsättning inom de etniska organisationerna och deras delaktighet i samhället.
- SIOS planerar för en fortsatt medverkan i projektet ” Funktionshinder i etableringen”
- SIOS planerar för fortsatt medverkan i framtida processer/aktiviteter inom integrationsområdet.

Samverkan, Infrastruktur och Ekonomi

Utgångspunkter

SIOS är en paraply/multifunktionell organisation som har allttjämt stora svårigheter att kunna leva upp till sina målsättningar, utan att det finns samhällsintresse och stöd samt utan sina

medlemmars engagemang. Här krävs dels behov av få fram finansiering och andra institutionella resurser samt identifiering av en strategi som kan minska den asymmetriska maktbalansen som exkluderar de etniska organisationerna som ett subjekt i den svenska dialogprocessen.

På liknande sätt ska en strategisk kommunikationsplan formuleras för att definiera behoven av att förstärka dialogen mellan medlemsförbunden som i allmänhet kan bidra till en ökad kunskap och insikt om SIOS, samt en aktiv diskussion om SIOS framtida roll som röstbärare i samhället i synnerhet.

Beredskap krävs också för att bibehålla, utveckla och säkra SIOS kompetens inom befintliga kanslifunktioner (ekonomi, - personal- och administrativa funktioner

SIOS ambitionen att vara delaktig och engagerad i det svenska samhället är underordnad också ett perspektivskifte inom de syften och principer som gäller för ”*Politiken för det civila samhället* (2010)”. Det gäller framförallt frågan om statsbidrag till etniska organisationer. Statsbidragen ska garantera de etniska organisationernas självständighet/autonomi och skapa förutsättningar för långsiktig planering samt att sprida kunskap om sin roll som röstbärare/opinionsbildare i det civila samhället.

Mål

- SIOS verkar för att statsbidragen ska garantera de etniska organisationernas självständighet/autonomi, skapar förutsättningar för långsiktig planering samt för att SIOS sprider kunskap om sin roll som röstbärare/opinionsbildare i det civila samhället.
- SIOS ökar antalet medlemsorganisationer till 30 år 2024
- SIOS utformar en kommunikationsstrategi med utgångspunkt i de prioriterade strategierna 2015 - 17 i syfte att förankra SIOS organisation som ett unikt interetniskt samsbetsprojekt både internt och externt.
- SIOS skapar förutsättningar för att integrera ungdomsorganisationer i den gemensamma verksamheten.

Åtgärder

- SIOS stärker den interna och externa kommunikationen genom att utveckla den egna webben, ett nyhetsbrev för påverkan till medlemsförbunden och beslutsfattare samt skapar/processar former för att aktivt medverka inom de sociala medierna.
- SIOS definierar medlemsnyttan och vad som ingår i medlemskap. Detta avser förtydliga för befintliga och blivande medlemsorganisationer varför de ska välja att stå bakom SIOS samt hur det både direkt och indirekt kan skapa positiva effekter för den egna organisationen.
- SIOS fortsätter med insatser för att etablera ungdomssamverkan samt att skapa förutsättningar för att ungdomar/ungdomsorganisationer kan engageras i verksamheten.